

บทที่ 2

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 การใช้งานของไม้ยางพาราและไม้ไผ่อัด

2.1.1 ไม้ยางพารา

ณรงค์ โทณานนท์ (2527) ได้สำรวจพบว่าประเทศไทยผลิตไม้ยางพาราเป็นอันดับหนึ่งของโลกมีพื้นที่ปลูกยางพาราประมาณ 12.7 ล้านไร่ โดยร้อยละ 90 อยู่ในภาคใต้ไม้ยางพารานี้นิยมปลูกแพร่หลายทั่วไปเป็นพันธุ์ *Hevea Brasiliensis* ซึ่งให้น้ำยางดีที่สุดมีอายุประมาณ 25 -30 ปี น้ำยางที่กรีดยังมีปริมาณลดลง จึงมีการตัดโค่นเพื่อปลูกใหม่ประมาณปีละ 260,000 ไร่ ลักษณะของเนื้อไม้ยางพารามีสีขาวนวล ส่วนที่เป็นแก่นและกระพี้ไม่แตกต่างกัน มีเนื้อไม้ค่อนข้างละเอียดโดยธรรมชาติเป็นไม้ที่ไม่คงทน ง่ายและมอดคินดังนั้นจึงต้องทำการอบแห้งและอาบน้ำยารักษานเนื้อไม้จากเชื้อราและแมลง ซึ่งจะต้องดำเนินการ 2 สัปดาห์ก่อนการแปรรูป

เบญจวรรณ อุกฤษ (2542) ได้รายงานว่ สินค้าเฟอร์นิเจอร์ปัจจุบันได้ใช้ไม้ยางพาราที่ได้รับการปรับปรุงคุณภาพนี้ทดแทนไม้เบญจพรรณอื่นเช่น ไม้สัก ไม้ประดู่ ไม้ชิงชัน ซึ่งขาดแคลนและมีราคาสูง เนื่องจากการปิดป่าคิดเป็นสัดส่วนถึงร้อยละ 70 ของมูลค่าการส่งออก ในช่วง 15 ปีที่ผ่านมา (2526-2541) มีอัตราการส่งออกจาก 980.6 ล้านบาท ในปี 2526 เพิ่มขึ้นเป็น 25,973.2 ล้านบาท ในปี 2541 ประเทศคู่แข่งที่สำคัญได้แก่ มาเลเซีย อินโดนีเซียและจีน โดยมีลูกค้าหลักของเฟอร์นิเจอร์ไม้ยางพาราได้แก่ ญี่ปุ่น อเมริกา เยอรมัน ปัจจุบันเฟอร์นิเจอร์ไม้เป็นสินค้าในกลุ่มเร่งลดภาษี (Fastrack) ซึ่งจะมีอัตราภาษีขาเข้าลดลงจาก 15% เหลือ 10% ในปี 2542 และ 5% ในปี 2543

Fortura (1993) ได้รายงานการคาดคะเนปริมาณไม้ยางพาราแปรรูปที่ได้จากพื้นที่ปลูกในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีพื้นที่ปลูกไม้ยางพาราประมาณ 31 ล้านไร่ ในปี 2508 และเพิ่มเป็น 41 ล้านไร่ ในปัจจุบัน ประเทศผู้ปลูกสำคัญได้แก่ อินโดนีเซีย ไทย มาเลเซีย และกัมพูชา ซึ่งจากพื้นที่ปลูกนี้ร้อยละ 82 เป็นผู้ปลูกรายย่อย ซึ่งอัตราการแปรรูปของไม้ยางจากไม้ที่ตัดโค่นเพื่อปลูกทดแทนใหม่จะมีค่าประมาณ 45% ในไทยไปจนถึงเพียง 10% ในมาเลเซีย ปริมาณไม้แปรรูปต่อปีที่ได้จากพื้นที่ปลูกในเขตนี้มีค่าเท่ากับ 1.62 ล้าน ลบ.ม. ในช่วงปี 2538-2542 และเพิ่มเป็น 2.29 ล้าน ลบ.ม. ในช่วงปี 2558-2562 สำหรับในประเทศไทยคาดว่าจะมีปริมาณผลผลิตต่อปีเกือบครึ่งที่ระหว่าง 600,000 ถึง 700,000 ลบ.ม. ในช่วงปี 2538-2558 คู่แข่งที่สำคัญของไทยคือ

อินโดนีเซีย ซึ่งคาดว่าจะมีผลผลิตจากปีละ 250,000 ลบ.ม. ในปี 2538 และจะเพิ่มเป็น 900,000 ลบ.ม. ในปี 2558

Thavornvong (1992) ได้พบว่า ไม้ยางพาราที่ตัดโค่นนี้ในระยะแรกจะใช้ในการทำฟืน และต่อมาได้มีการนำไปใช้ในการทำลังไม้สำหรับบรรจุปลาและผลไม้ ภายหลังได้มีการพัฒนาคุณภาพของไม้ยางได้ใช้การอบไม้ระบบสุญญากาศ ซึ่งทำให้ปริมาณความชื้นเหลือเพียง 8-12% ไม้ที่ได้หลังการอบจะมีสีเหลืองนวลและมีลายไม้อย่างชัดเจน ไม้ยางที่แปรรูปที่ได้นั้นมักจะพื้นผิวด้านข้างบางส่วนเป็นขุยขนและมีตำหนิธรรมชาติแบบ Tension Wood ซึ่งทำให้บิดงอได้ง่าย โดยเฉพาะไม้แปรรูปที่มีขนาดบาง ยิ่งกว้างและยาวจะยิ่งบิดงอได้ง่ายมาก การใช้งานในการทำผลิตภัณฑ์เฟอร์นิเจอร์ จึงจำเป็นต้องมีการคัดเลือกให้ได้ไม้ที่อ่อนลักษณะดีมาใช้

2.1.2 ไม้ไผ่อัด

ไม้ไผ่อัดเป็นผลิตภัณฑ์ชนิดหนึ่งของไม้ไผ่ ซึ่งได้แนวคิด จากการผลิตภัณฑ์ไม้ไผ่อัดในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนและไต้หวัน ซึ่งได้นำมาใช้ทำเป็นถาดที่รองแก้ว จานชามและที่ใส่ผลไม้ เป็นต้น หจก. นอร์ธเอน เอนเตอร์ไพรส์ ลำพูน (2523) ได้นำเอาไม้ไผ่ซึ่งขึ้นได้ง่ายในพื้นที่ที่มีปริมาณฝนระหว่าง 1270-4050 มม./ปี และมีระยะเวลาการตัดไม้เพียง 3-4 ปี มาใช้ในการผลิตลังไม้สำหรับกิจการใบยาสูบ ต่อมาได้ปรับปรุงโดยทำการอัดเป็นแผ่นขึ้นใช้ในการตกแต่งภายใน ทำฝ้าเพดาน ผนังกันห้อง และเฟอร์นิเจอร์ ตลอดจนการใช้เป็น ไม้แบบเสา คาน พื้นในงานก่อสร้างทั่วไป เพื่อใช้ทดแทนไม้เบญจพรรณอื่นที่ใช้ในการทำไม้แบบก่อสร้าง

2.2 กลสมบัติพื้นฐานของไม้ยางพาราและไม้ไผ่อัด

2.2.1 ไม้ยางพารา

ณรงค์ โทณานนท์ (2527) ได้พบว่า ไม้ยางพาราที่ได้จากไม้ยางพันธุ์ *Heavea brasiliensis* นี้เมื่อแปรรูปหลังต้นแก่ขยายงแล้วจะมีขนาดโต 70-100 ซม. หรือเล็กกว่า มีสีขาวนวล มีค่าความถ่วงจำเพาะที่ความชื้นในเนื้อไม้ 12% เท่ากับ 0.70 การหดตัวของไม้ยางหลังผึ่งแห้งใช้เวลา ระหว่าง 55-85 วัน ขึ้นกับความหนาจะลดความชื้นจากสภาพสด 50 % ลงมาเหลือ 17 % มีค่าการหดตัวด้านรัศมี 0.8 % ด้านสัมผัส 1.2 % สำหรับไม้ยางพาราที่ใช้การอบแห้งจะใช้เวลา 6 วัน โดยขยอกจากสภาพสด 50% มาเหลือ 10% ค่ากลสมบัติของไม้ยางพาราพันธุ์นี้แสดงในตาราง 2.1

ตาราง 2.1 กลสมบัติของไม้ยางพารา (*Heavea brasiliensis*)

ที่มา : ณรงค์ โทณานนท์ (2527)

ความชื้น (%)	ความถ่วงจำเพาะ	ความเค้น (กก/ซม ²)			โมดูลัสความยืดหยุ่น (E) กก/ซม ²	ความเหนียว	ความแข็งแรง กก.
		แรงคัต	แรงอัด	แรงเฉือน			
12%	0.7	973	478	162	96000	2.86	538

Veeraraghavan (1991) ได้รายงานเกี่ยวกับกลสมบัติของไม้ยางพาราที่ได้จากต้นยางในรัฐเกรลา ประเทศอินเดีย ในสภาพสดและอบแห้ง ดังแสดงในตาราง 2.2

ตาราง 2.2 กลสมบัติของไม้ยางพารา (*Heavea brasiliensis* รัฐเกรลา อินเดีย)

ที่มา : Veeraghavan, T.G. (1991)

สภาพทดสอบ	ความเค้น นิวตัน/มม ²			โมดูลัสการแตกหัก นิวตัน/มม ²	โมดูลัสความยืดหยุ่น นิวตัน/มม ²
	แรงอัดขนานเส้น	แรงอัดตั้งฉากเส้น	แรงเฉือน		
ไม้สด	26.0	3.65	9.0	58	8800
ไม้ผึ่งแห้ง	32.0	4.89	11.0	66	9240

นอกจากนี้ยังได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบไม้ยางพาราไม้ beech และไม้สน โดยพบว่าไม้ยางพารามีความเหมาะสมที่ใช้ในการทำผลิตภัณฑ์ไม้อัดแผ่น เนื่องจากมีการหดตัวน้อยกว่าไม้เปรียบเทียบทั้งคู่

Chu และคณะ (1997) จาก Forest Research Institute ของมาเลเซียได้รวบรวมกลสมบัติของไม้ชนิดต่างๆ ในประเทศมาเลเซีย ซึ่งไม้ยางพารามีค่ากลสมบัตินี้แสดงในตาราง 2.3

ตาราง 2.3 กลสมบัติคัดเลือกของไม้ยางพารา (Grade Stresses * Rubberwood)

ที่มา : Chu. H.P.et al (1997)

สภาพของไม้	ไม้สด			ไม้อบแห้ง			หมายเหตุ
	คัดเลือก	มาตรฐาน	ทั่วไป	คัดเลือก	มาตรฐาน	ทั่วไป	
ความเค้น นิวตัน/มม ²							ไม้สด ความชื้น >19% ไม้อบแห้ง ความชื้น <19%
แรงดัดขนานเส้น	12.6	9.9	7.9	13.9	11.0	8.7	
แรงดัดขนานเส้น	7.6	5.9	4.7	8.3	6.6	5.2	
แรงอัดขนานเส้น	9.1	7.2	5.7	10.8	8.5	6.7	
แรงอัดตั้งฉากเส้น	1.88	1.77	1.66	2.28	2.14	2.11	
แรงเฉือน	2.20	1.71	1.38	2.57	2.00	1.61	
โมดูลัสความยืดหยุ่น							
นิวตัน/มม ² , เฉลี่ย	8,800			9,100			
ต่ำสุด	6,200			6,400			

*Grade stresses ในตาราง 2.3 เป็นค่าที่ได้ปรับด้วยส่วนปลอดภัยสำหรับหน่วยแรงในแต่ละชนิด

2.2.2 ไม้ไฟอัด

บัญชา สุปรินายก(2523) ได้ทำการทดสอบกลสมบัติของไม้ไฟอัดแผ่นที่ผลิตจากโรงงาน หจก. นอร์ธเอน เอนเตอร์ไพรส์ ลำพูน เพื่อใช้ในงานไม้แบบก่อสร้าง ดังแสดงในตาราง 2.4

ตาราง 2.4 กลสมบัติของไม้ไฟอัดแผ่น (หจก. นอร์ธเอน เอนเตอร์ไพรส์ ลำพูน)

ที่มา : บัญชา สุปรินายก (2523)

ชิ้นส่วน	ความหนาแน่น กก/ม ³	ความชื้น %	การดูดซึม %		การพองตัว %			การดูดซึมที่ผิว 2 ซม.	ความเค้นดัด กก/ชม ²	ความเค้นดัดที่ผิว กก/ชม ²
			2 ซม.	24 ซม.	กว้าง	ยาว	หนา			
ไม้ไฟอัดแผ่น	659	11.6	9.1	21.8	0.4	0.8	4.9	6.6	675	14
เกณฑ์มาตรฐาน	500-800	9-15	<40	<80	<5	<5	<12	<9	>100	>3

เกรียงไกร อรุโณทยานนท์และคณะ (2540) ได้ทำการศึกษาขั้นต้นเกี่ยวกับคุณสมบัติพื้นฐานของวัสดุที่เป็นส่วนประกอบของคานประกอบรูปตัวไอ อันได้แก่ ไม้ยางพารา ไม้ไผ่อัด และ กาวลาเทกซ์ ผลการทดสอบดังกล่าวได้กำหนดหน่วยแรงที่ปลอดภัยอัดขนานกับแนวเส้นของไม้ยางพาราเท่ากับ 62 กก./ตร.ซม. ค่าหน่วยแรงปลอดภัยเฉือนของไม้ไผ่อัดเท่ากับ 17 กก./ตร.ซม. และค่ากำลังยึดเหนี่ยวของกาวที่รอยต่อระหว่างแผ่นปีกและแผ่นเอวมีค่าหน่วยแรงปลอดภัย เท่ากับ 1 กก./ตร.ซม. และทำการวิเคราะห์ทางด้านมิติเพื่อหาขนาดที่เหมาะสม นอกจากนี้ยังได้ทำการทดสอบความสามารถในการรับน้ำหนักของตัวอย่างคาน ซึ่งเป็นการศึกษาขั้นต้นโดยจำนวนตัวอย่างที่ทดสอบค่อนข้างน้อยเพียง 3 ตัวอย่าง อย่างไรก็ตามจากการศึกษาพบว่า ความเสียหายที่เกิดขึ้นในคานประกอบรูปตัวไอ จะเกิดบริเวณรอยต่อของส่วนปีก ทำให้คานไม้ประกอบรูปตัวไอ ไม่สามารถที่จะรับน้ำหนักต่อไปได้อีก

2.3 กาวยึดไม้และวิธีการทดสอบ

Avent (1989) ได้ศึกษาถึงการใช้กาวในงานไม้ชั้นต่างๆ ได้แก่ ไม้ชั้นโครงสร้าง ไม้ชั้นโครงสร้างชั่วคราว ตลอดจนงานไม้ที่ไม่ใช่โครงสร้าง โดยแจกแจงถึงประเภทและชนิดของกาวทั้งประเภทกาวธรรมชาติและกาวสังเคราะห์ วิธีการเลือกใช้กาวชนิดต่างๆ คุณสมบัติของกาวในการยึดขึ้นส่วน วิธีการเตรียมและการใช้กาวชนิดต่างๆ ตลอดจนการวิเคราะห์ความเค้นที่เกิดขึ้นในกาวไม้ชั้นโครงสร้างชั่วคราว ตลอดจนงานไม้ที่ไม่ใช่โครงสร้าง โดยแจกแจงถึงประเภทและชนิดของกาวทั้งประเภทกาวธรรมชาติและกาวสังเคราะห์ วิธีการเลือกใช้กาวชนิดต่างๆ คุณสมบัติของกาวในการยึดขึ้นส่วน วิธีการเตรียมและการใช้กาวชนิดต่างๆ ตลอดจนการวิเคราะห์ความเค้นที่เกิดขึ้นในกาว

ณรงค์ เฟื่องปรีชา (2517) ได้ศึกษาถึงกาวสังเคราะห์ชนิดต่างๆที่ใช้ในงานไม้ในประเทศไทย ได้แก่ กาวยูเรียฟอร์มาลดีไฮด์ กาวเมิลลามีนฟอร์มาลดีไฮด์ กาวฟีนอลฟอร์มาลดีไฮด์ กาวรีซอสซินอลฟอร์มาลดีไฮด์ กาวอีพอกซีเรซิน กาวโพลีไอนิลเอซิเตท กาวรับเบอร์ ผลสรุปการศึกษาของกาวทั้ง 9 ชนิด ได้เกณฑ์ชั้นสภาพความทนทาน ลักษณะของกาวก่อนและหลังการใช้ คุณสมบัติของกาวตลอดจนลักษณะประโยชน์ใช้สอยในสภาพแวดล้อมต่างๆ

2.4 การใช้งานในต่างประเทศ

APA (The Engineered Wood Association) (1999) ได้กำหนดรูปแบบการผลิตงไม้รูป I สำหรับบ้านพักอาศัย ชื่อ API EWS I Joist PRI-400 ขึ้นในปี 1997 โดยได้พัฒนารูปแบบ I Joist เดิมรุ่น PRP 108 I Joist PRI-400 ประกอบด้วย laminated veneer lumber เป็นส่วนปีก และใช้

oriented strandboard plywood เป็นส่วนเอว โดยมีขนาดผลิต 4 ขนาด คือ 10 นิ้ว 12 นิ้ว 14 นิ้ว และ 16 นิ้ว ข้อดีของระบบดงไม้รูปไอของ APA นี้ประกอบด้วย

ก. ดงไม้รูปไอมีความแข็งแรงกว่า ดงไม้รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าธรรมดา ทำให้สามารถใช้งานได้ช่วงพาดยาวกว่า

ข. สามารถปรับเข้ากับการใช้งานที่มีช่องเปิดมากและสามารถเชื่อมต่อดงไม้รูปไอได้สะดวกรวดเร็ว ง่ายต่อการติดตั้ง นอกจากนี้ยังใช้วัสดุน้อยกว่าเมื่อเทียบกับดงธรรมดา

จากรูปแบบมาตรฐานนี้ได้มีบริษัทตามที่ได้ทำการผลิต I Joist PR-400 นี้ในหลายท้องที่ เช่น Georgia Pacific Corporation, Pacific Wood Tech Corporation เป็นต้น โดยบริษัทเหล่านี้จะได้รับการตรวจสอบคุณภาพและพัฒนาจาก APA ซึ่งในปี ค.ศ.2000 APA คาดว่าจะการใช้ดงไม้รูปไอจะเพิ่มเป็น 1,000 ล้านลูกบาศก์ฟุต

CWC (Canadian Wood Council) (1999) ในประเทศแคนาดาได้ดำเนินการในลักษณะเดียวกันกับ APA โดยได้กำหนดดงไม้รูปไอขึ้น โดยดงไม้ส่วนปีกและเอวใช้วัสดุเช่นเดียวกับ APA ได้กำหนดเพื่อผลิตดงไม้ที่ใช้ในแคนาดา ตั้งแต่หนา 241-508 มม. (9.5-20 นิ้ว) โดยปกติดงไม้รูปไอมีน้ำหนักตั้งแต่ 3-9 กก./ม. การยึดต่อส่วนเอวกับปีกนั้นใช้กาวแบบ phenol - formaldehyde และ phenol - resorcinol เป็นตัวประสาน การผลิตเพื่อใช้ในบ้านพักอาศัยโดยดงไม้รูปไอนี้ดำเนินการโดยกลุ่มบริษัทในประเทศซึ่งประสานโดย The Canadian Construction Materials Centre (CCME)

Trim Joist Coperation (1999) ได้ผลิตดงไม้รูปไอโดยใช้ laminated veneer lumber ทั้งในส่วนปีกและเอว ขนาดที่ผลิตทั่วไปตั้งแต่ 12 – 24 นิ้ว Trim Joist สามารถตัดแต่งปรับสภาพเข้ากับงานต่างๆ ได้ดี โดยแผ่นยึดตะปู (Gang Nails) สามารถใช้งานได้ตั้งแต่ความยาวช่วง 24 – 30 ฟุต การเลือกใช้ขึ้นกับน้ำหนักบรรทุกที่ออกแบบ